

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia (UE) nr xxxx/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia [...] r. zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) w sprawie pomocy przyznanej w ramach niemieckiego monopolu alkoholowego

COM(2010) 336 wersja ostateczna – 2010/0183 (COD)

(2011/C 48/29)

Sprawozdawca: **Adalbert KIENLE**

Parlament Europejski, w dniu 7 lipca 2010 r., oraz Rada, w dniu 8 lipca 2010 r., postanowiły, na podstawie art. 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego rozporządzenia (UE) nr xxxx/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia [...] r. zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) w sprawie pomocy przyznanej w ramach niemieckiego monopolu alkoholowego

COM(2010) 336 wersja ostateczna – 2010/0183 (COD).

Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 31 sierpnia 2010 r.

Na 465. sesji plenarnej w dniach 15–16 września 2010 r. (posiedzenie z 15 września) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 114 do 2 – 6 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES przyjmuje z zadowoleniem zaproponowane przedłużenie na czas określony odstępstwa w sprawie pomocy państwa, którą mogą przyznać Niemcy w ramach niemieckiego monopolu alkoholowego, przy zapisie, że pomoc ta ma ostatecznie wygasnąć najpóźniej do końca 2017 r., tym bardziej że nie są znane zakłócenia rynku, które by ta pomoc powodowała, a wniosek nie ma skutków finansowych dla budżetu Wspólnoty.

1.2 EKES zaleca, by wykorzystać ten okres przejściowy i ułatwić rodzinnym destylarniom rolniczym przestawienie gospodarstw na nowe tory w sposób niepowodujący niekorzystnych skutków społecznych, co przyczyni się jednocześnie do zachowania sadów, cenny z punktu widzenia ekologii.

2. Wprowadzenie

2.1 We wniosku Komisja Europejska proponuje, by utworzony w 1918 r. w Niemczech monopol alkoholowy dotyczący alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego przestał ostatecznie istnieć z dniem 1 stycznia 2018 r. Obecnie w Niemczech organ krajowy przyznaje poszczególnym destylarniom uprawnienia dotyczące destylacji i ustala cenę nabycia, która ma pokryć koszty własne producenta.

2.2 Produkcja i sprzedaż realizowana przez monopol ma do tego czasu być stopniowo zmniejszana w następujący sposób:

— rolnicze destylarnie zamknięte (*landwirtschaftliche Verschlussbrennereien*), przetwarzające głównie zboże i ziemniaki, muszą wycofać się z monopolu do końca 2013 r., a do tego czasu ich produkcja ma być stopniowo zmniejszana w ciągu trzech lat, za każdym razem o jedną trzecią (z

540 000 hl w 2011 r. do ostatecznych 180 000 hl w 2013 r.);

— niewielkie destylarnie ryczałtowe (*Abfindungsbrennereien*), nastawione na rynek lokalny i produkujące bardzo małe ilości alkoholu z owoców, użytkownicy destylarni (*Stoffbesitzer*) oraz destylarnie spółdzielcze wykorzystujące owoce jako surowiec (*Obstgemeinschaftsbrennereien*), mogą do końca 2017 r. produkować ogółem maksymalnie do 60 000 hl rocznie.

2.3 Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet Wspólnoty.

3. Uwagi

3.1 EKES przyjmuje z zadowoleniem zaproponowany scenariusz wycofywania pomocy w ramach niemieckiego monopolu alkoholowego przewidujący odstępstwo na czas określony oraz zróżnicowane zmniejszanie dozwolonej wielkości produkcji alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego.

3.2 W 2008 r. w 27 państwach członkowskich UE wyprodukowano ok. 40,5 mln hl rolniczego alkoholu etylowego, przede wszystkim ze zboża, buraków cukrowych bądź melasy, z wina, ziemniaków, owoców i innych surowców. Głównymi producentami alkoholu pochodzenia rolniczego w UE są Francja (15,4 mln hl), Niemcy (5,9 mln hl), Hiszpania (5,4 mln hl) i Polska (1,9 mln hl). W tym samym roku państwa członkowskie UE importowały ok. 13 mln hl alkoholu etylowego z państw trzecich. Alkohol etylowy pochodzenia rolniczego wykorzystywany jest do bezpośredniego spożycia przez ludzi (napoje i ocet), w sektorze biopaliw oraz do innych zastosowań przemysłowych. Ostatnio znacznie wzrosło jego zastosowanie w sektorze paliw.

3.3 Jednak tylko 10 % produkowanego w Niemczech alkoholu pochodzenia rolniczego wytwarzane jest w ramach niemieckiego monopolu alkoholowego i wspierane pomocą państwa. Ostatnimi czasy alkohol do monopolu dostarczały 674 destylarnie rolnicze o średniej wielkości produkcji wynoszącej 800 hl. Niewielkie destylarnie ryczałtowe (jest ich ok. 28 tysięcy, z czego każdego roku czynną produkcję prowadzi ok. 20 tysięcy) mogą w ramach monopolu produkować maksymalnie tylko 300 l alkoholu rocznie.

3.4 Do tej pory monopol alkoholowy umożliwiał taką tradycyjną i wysoce zdecentralizowaną produkcję w małych i najmniejszych destylarniach rolniczych. Produkcja ta ma jednak także duże znaczenie regionalne, np. w regionach granicznych Średniogórza Niemieckiego i w Schwarzwaldzie. Destylarnie rolnicze prowadzą korzystną dla środowiska produkcję w obiegu zamkniętym, ponadto destylarnie niewielkie

i wykorzystujące jako surowiec owoce przyczyniają się do stabilizacji dochodów, zachowania krajobrazu kulturowego i różnorodności biologicznej. Ich rola znajduje ogólnie duże uznanie w kręgach politycznych i w społeczeństwie.

3.5 EKES uważa, że po wycofaniu monopolu alkoholowego i liberalizacji rynku alkoholu pochodzenia rolniczego przemyślna produkcja alkoholu nie będzie dla tradycyjnych (niewielkich) destylarni rolniczych korzystną opcją. Dlatego w okresie przejściowym należy szukać możliwości, by z jednej strony ułatwić tym rodzinnym gospodarstwom rolniczym przestawienie działalności na nowe tory w sposób dobrze rokujący na przyszłość i niepowodujący niekorzystnych skutków społecznych, z drugiej strony zaś przyczynić się do zachowania cennych z punktu widzenia ekologii sadów, zarówno nowoczesnych, jak i starego typu.

Bruksela, 15 września 2010 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Mario SEPI
